

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC za rok budżetowy 2011,
wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa

(2013/C 6/03)

WPROWADZENIE

1. Europejskie Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Nanoelektroniki (zwane dalej „Wspólnym Przedsiębiorstwem ENIAC” z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r. ⁽¹⁾ na okres 10 lat.

2. Nadrzędnym celem Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC jest opracowanie oraz realizacja programu badań na rzecz rozwoju kluczowych technologii w zakresie nanoelektroniki w różnych obszarach zastosowań w celu wzmocnienia konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju w Europie oraz umożliwienia powstawania nowych rynków i zastosowań społecznych ⁽²⁾.

3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC są: Unia Europejska, reprezentowana przez Komisję, państwa członkowskie: Belgia, Estonia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Niemcy, niderlandy, Polska, Portugalia, Szwecja, Włochy, Zjednoczone Królestwo oraz stowarzyszenie AENEAS występujące jako przedstawiciel przedsiębiorstw i innych podmiotów badawczo-rozwojowych działających w Europie w dziedzinie nanoelektroniki (zwane dalej AENEAS). Inne państwa członkowskie i kraje stowarzyszone, a także każdy inny kraj lub podmiot prawny mogący wnieść znaczący wkład finansowy na rzecz realizacji celów Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC mogą zostać członkami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC.

4. Maksymalny wkład UE do Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC na pokrycie bieżących kosztów i działalności badawczej w wysokości 450 mln euro jest wypłacany z budżetu siódmego programu ramowego ⁽³⁾. AENEAS wnosi wkład finansowy do kwoty 30 mln euro na pokrycie bieżących kosztów Wspólnego Przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie ENIAC wnoszą wkłady rzeczowe na pokrycie bieżących kosztów (umożliwiających realizację projektów) oraz wnoszą wkłady finansowe w kwocie co najmniej 1,8 razy większej od wkładu Unii Europejskiej. Organizacje badawcze uczestniczące w projektach również wnoszą wkłady rzeczowe. Organizacje uczestniczące w projektach badawczych muszą wnieść wkłady rzeczowe o wartości co najmniej równej kwocie wkładu Komisji i państw członkowskich.

5. Wspólne Przedsiębiorstwo uzyskało niezależność finansową w dniu 26 lipca 2010 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 72/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo ENIAC (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 21).

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽³⁾ Siódmy program ramowy przyjęty decyzją nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1) skupia wszystkie inicjatywy UE związane z badaniami naukowymi i odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów wzrostu, konkurencyjności i zatrudnienia. Jest on również filarem Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁵⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

8. Niniejsze poświadczenie wiarygodności jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾.

Zadania kierownictwa

9. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków ⁽⁸⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie ⁽⁹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych ⁽¹⁰⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

⁽⁴⁾ Wersja wstępna rocznego sprawozdania finansowego wpłynęła do Trybunału w dniu 30 marca 2012 r. Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi informacje na temat stopnia wykorzystania środków.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz załącznika do sprawozdania finansowego, zawierającego opis najważniejszych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁹⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁰⁾ Zasady przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

11. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli oraz kodeksami etyki IFAC i ISSAI⁽¹¹⁾. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych i zawodowych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

12. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolerów Trybunału, podobnie jak ocena ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji, wynikających z nadużyć lub błędów. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji związany ze sporządzaniem i prezentacją jej sprawozdania finansowego. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

13. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

14. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

15. W dniu 18 listopada 2010 r. decyzją Rady Zarządzającej została przyjęta strategia kontroli *ex post*⁽¹²⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa, która jest kluczowym mechanizmem kontroli⁽¹³⁾ służącym do oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń. Płatności, których dokonano w 2011 r. w związku z poświadczeniami pokrycia kosztów wydanymi przez krajowe organy finansujące (KOF) państw członkowskich, wyniosły 6,8 mln euro, co stanowi 45 % całkowitych płatności operacyjnych. Wdrażanie strategii kontroli *ex post* rozpoczęto w 2011 r.

16. Kontrolę zestawień poniesionych wydatków projektowych przekazano KOF państw członkowskich. Umowy administracyjne zawarte z KOF nie zawierają praktycznych ustaleń dotyczących kontroli *ex post*. Do czasu zakończenia kontroli (we wrześniu 2012 r.) Wspólne Przedsiębiorstwo nie otrzymało wystarczających informacji związanych ze strategiami kontroli KOF⁽¹⁴⁾ i nie było w stanie ocenić, czy strategia kontroli *ex post* daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania⁽¹⁵⁾. Ponadto KOF nie przeprowadziły żadnych kontroli *ex post* w zakresie dotacji wypłacanych do końca 2011 r.

17. Dostępne informacje dotyczące wdrażania strategii kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie.

⁽¹²⁾ Strategia kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo szuka wystarczających informacji dotyczących strategii kontroli *ex post* stosowanych w państwach członkowskich ENIAC w celu przeprowadzenia oceny krajowych procedur w zakresie ich stosowności, aby zagwarantować prawidłowość i legalność transakcji związanych z projektami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC.

⁽¹³⁾ Art. 12 rozporządzenia (WE) nr 72/2008 stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo „zapewnia należyłą ochronę interesów finansowych swoich członków przez przeprowadzanie lub zlecenie odpowiednich kontroli wewnętrznych i zewnętrznych” oraz że „przeprowadza kontrole na miejscu oraz audyty finansowe u podmiotów otrzymujących publiczne środki finansowe od wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC. Kontrole i audyty mogą być przeprowadzane bezpośrednio przez wspólne przedsiębiorstwo ENIAC lub przez państwa członkowskie ENIAC w jego imieniu”.

⁽¹⁴⁾ Wspólne Przedsiębiorstwo otrzymało informacje dotyczące strategii kontroli od siedmiu z dwudziestu dwóch KOF. W większości przypadków otrzymana dokumentacja dotycząca siedmiu KOF jest niewystarczająca, aby umożliwić Wspólnemu Przedsiębiorstwu ocenę krajowych procedur, jako że nie przedstawiono praktycznych szczegółów dotyczących ustaleń kontrolnych (tj. podejścia kontrolnego i metodyki kontroli, wielkości próby, rodzaju kontroli finansowych, które ma przeprowadzić KOF itp.).

⁽¹⁵⁾ Służba Audytu Wewnętrznego Komisji Europejskiej przeprowadziła ocenę strategii kontroli państw członkowskich ENIAC. W czerwcu 2012 r. stwierdziła, że obecna strategia *ex post* nie zapewnia informacji koniecznych do uzyskania wystarczającej pewności. Skutkiem tego dokonano przeglądu strategii kontroli *ex post*, a transakcje zostaną zbadane na podstawie prób, w których KOF zostaną poproszone o dostarczenie szczegółów dotyczących przeprowadzonych kontroli i weryfikacji.

⁽¹¹⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

18. W opinii Trybunału, z wyjątkiem możliwych implikacji kwestii poruszonych w pkt 15–17 zawierających podstawę do wydania opinii z zastrzeżeniem, transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

19. Uwagi przedstawione w pkt 20-33 nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

20. Ostateczny budżet na rok 2011 obejmował środki na zobowiązania i środki na płatności w wysokości odpowiednio 66 mln euro i 35 mln euro. Wskaźniki wykorzystania dostępnych środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 97 % i 48 %⁽¹⁶⁾. Z kwoty w wysokości 63,6 mln euro środków na zobowiązania dostępnych na działania operacyjne 20,1 mln euro zostało zrealizowanych jako zobowiązanie globalne w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków z 2011 r., a 42,2 mln euro zostało zrealizowanych jako zobowiązanie globalne w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków z 2011 r.

21. W procesie umorzenia niewykorzystanych środków wykryto brak odpowiednich procedur i uchybienia kontroli. Środki, które powinny zostać wykorzystane do końca 2010 r., i środki, które powinny zostać wykorzystane do końca 2011 r., zostały umorzone w styczniu 2012 r. Nie zostało umorzone niewykorzystane globalne zobowiązanie w wysokości 2,8 mln euro dotyczące pozycji budżetowej na 2010 r. w sprawie działań operacyjnych z ostatecznym terminem realizacji 31 grudnia 2011 r.

Zaproszenia do składania wniosków

22. Wynikiem zaproszeń do składania wniosków ogłoszonych w latach 2008, 2009 i 2010 było podpisanie umów o dotację na łączną kwotę 107,9 mln euro, co stanowi 25 % maksymalnego wkładu UE na działania badawcze Wspólnego Przedsiębiorstwa⁽¹⁷⁾. W 2011 r. ogłoszono dwa zaproszenia do składania wniosków na kwotę 62,3 mln euro, ale podpisywanie umów o dotację nadal trwało. W 2012 r. ogłoszono kolejne dwa zaproszenia do składania wniosków na kwotę 84,5 mln

⁽¹⁶⁾ Za stosunkowo niskim wskaźnikiem wykorzystania środków na płatności operacyjne stoją opóźnienia w dokonywaniu płatności przez ENIAC spowodowane opóźnieniami w przekazywaniu poświadczeń przez organy krajowe i opóźnieniami na poziomie państw członkowskich w zakresie podpisania krajowych umów o dotację.

⁽¹⁷⁾ Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 72/2008 i art. 11 ust. 5 załącznika do niego maksymalna wysokość wkładu UE przeznaczona na koszty bieżące i działania badawcze Wspólnego Przedsiębiorstwa wynosi 450 mln euro, z czego wkład na koszty bieżące nie może przekroczyć 10 mln euro. Jeżeli część wkładu na koszty bieżące nie zostanie wykorzystana, może zostać przeznaczona na działania badawcze.

euro. Aby w całości wykorzystać dostępny wkład UE w wysokości 440 mln euro, w 2013 r. należałoby ogłosić zaproszenia do składania wniosków z budżetem w wysokości 185,3 mln euro (42 %).

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWO SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

23. Wspólne Przedsiębiorstwo nie wprowadziło jeszcze w pełni efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej i systemu informacji finansowej. Skutkiem tego były poważne błędy i opóźnienia w sprawozdaniach finansowych, które poprawiono przed przyjęciem ostatecznego sprawozdania finansowego.

24. W dniu 20 grudnia 2010 r. księgowy Wspólnego Przedsiębiorstwa zatwierdził systemy finansowe i księgowo (ABAC i SAP). Natomiast leżące u ich podstaw procedury operacyjne, które dostarczają informacji finansowych, a w szczególności procedura, która zapewnia informacje finansowe na temat zatwierdzenia i płatności zestawień poniesionych wydatków otrzymanych od KOF, nie zostały zatwierdzone w 2011 r.

INNE KWESTIE

Jednostka kontroli wewnętrznej i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

25. Art. 6 ust. 2 rozporządzenia Rady ustanawiającego ENIAC stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo ma posiadać jednostkę kontroli wewnętrznej. Do końca 2011 r. ten ważny element systemu kontroli wewnętrznej nie został jednak ustanowiony.

26. W 2011 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła analizę ryzyka. Na podstawie wyników oceny ryzyka w dniu 22 listopada 2011 r. Radzie Zarządzającej przedstawiono do zatwierdzenia strategiczny plan audytu na lata 2012–2014.

27. W dniu 18 listopada 2010 r. Rada Zarządzająca przyjęła kartę obowiązków Służby Audytu Wewnętrznego Komisji. Nie wprowadzono jednak jeszcze zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, polegających na włączeniu do niego przepisów rozporządzenia ramowego⁽¹⁸⁾ dotyczących uprawnień audytora wewnętrznego Komisji.

Wkład państw członkowskich ENIAC

28. Statut Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC stanowi, że łączna wysokość wkładów finansowych państw członkowskich ENIAC ma być przynajmniej 1,8 razy większa od wkładu finansowego UE⁽¹⁹⁾, natomiast dotacje Wspólnego Przedsiębiorstwa mogą wynieść maksymalnie 16,7 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektów. W przypadku pięciu pierwszych zaproszeń do składania wniosków wkład finansowy państw członkowskich ENIAC był 1,55-krotnie większy niż wkład finansowy UE.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁹⁾ Art. 11 ust. 6 lit. b) statutu stanowiącego załącznik do rozporządzenia (WE) nr 72/2008.

29. Wbrew statutowi Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC⁽²⁰⁾ Grecja wykorzystuje fundusze strukturalne UE w celu pokrycia wkładu krajowego greckim beneficjentom projektów ENIAC⁽²¹⁾, zamiast zapewnić finansowanie krajowe. Wspólne Przedsiębiorstwo zaakceptowało dalszy udział Grecji w projektach ENIAC. Wspólne Przedsiębiorstwo nie zapewnia jednak żadnego finansowania greckim beneficjentom, ponieważ nie jest dozwolone przyznawanie finansowania UE z więcej niż jednego źródła⁽²²⁾.

Roczne sprawozdanie z działalności

30. Zgodnie z art. 19 ust. 4 statutu Wspólnego Przedsiębiorstwa i art. 40 jego regulaminu finansowego Dyrektor Wykonawczy sporządza roczne sprawozdanie z działalności, w którym przedstawia wyniki operacji poprzez odniesienie do ustalonych celów, ryzyko związane z tymi operacjami, wykorzystanie przewidzianych zasobów oraz wydajność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej. Sprawozdanie zawiera także potwierdzenie, że zawarte w nim informacje są prawdziwe i rzetelne, chyba że w zastrzeżeniach związanych z określonymi dziedzinami dotyczącymi dochodów i wydatków podano inaczej.

31. Roczne sprawozdanie z działalności nie obejmuje oceny wydajności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej. Roczne sprawozdanie z działalności zawiera następujące uchybienia:

- brak informacji dotyczących wdrożenia strategii kontroli *ex post*, które nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie, co powinno skutkować zastrzeżeniem,
- brak informacji dotyczących częściowego zatwierdzenia systemów finansowych i księgowych przez księgowego. Księgowy zatwierdził jedynie część będącą pod bezpośrednią kontrolą Wspólnego Przedsiębiorstwa, ale nie systemy dostarczające informacji od krajowych organów finansujących (zob. pkt 24),
- wykryte uchybienia mechanizmów kontroli w odniesieniu do sprawozdań rachunkowych i finansowych nie doprowadziły do zastrzeżenia (zob. pkt 23).

Działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami

32. W roku 2011 Wspólne Przedsiębiorstwo opracowało plan ciągłości działania i poczyniło postępy w zakresie sformalizowania polityki bezpieczeństwa informatycznego. Konieczne są dalsze prace w celu sfinalizowania planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

33. Umowa z państwem przyjmującym⁽²³⁾ między Wspólnym Przedsiębiorstwem a władzami belgijskimi w sprawie pomieszczeń biurowych, przywilejów i immunitetów oraz pozostałego wsparcia, które ma zostać udzielone, została podpisana w dniu 2 lutego 2012 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 15 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽²⁰⁾ Art. 13 ust. 1 statutu stanowiącego załącznik do rozporządzenia (WE) nr 72/2008 stanowi: „środki publiczne przeznaczone na finansowanie projektów wybranych na podstawie publikowanych przez wspólne przedsiębiorstwo ENIAC zaproszeń do składania wniosków pochodzą z wkładów finansowych państw członkowskich ENIAC lub z wkładu finansowego wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC. Przyznawana w ramach niniejszej inicjatywy pomoc publiczna w stosownych przypadkach nie narusza przepisów proceduralnych i materialnych dotyczących pomocy państwa”.

⁽²¹⁾ Łączny wkład grecki w projektach ENIAC realizowanych w następstwie zaproszeń z lat 2008, 2009 i 2010 wynosi 9,7 mln euro (oszacowany na 4,4 mln euro z funduszy krajowych, 1,6 mln euro wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa i pozostałą kwotę pochodzącą od uczestników projektu).

⁽²²⁾ Art. 54 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25) stanowi, że „wydatki współfinansowane z funduszy nie otrzymują pomocy z innego unijnego instrumentu finansowego”.

⁽²³⁾ Pkt 25 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego dotyczącego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa (Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 48).

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC (Bruksela)**Kompetencje i zadania**

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Wspólne Przedsiębiorstwo jest organem unijnym, zatem wykonanie jego budżetu musi uzyskać absolutorium od Parlamentu Europejskiego, który uwzględni jego specyficzny charakter wynikający z faktu, że wspólne inicjatywy technologiczne są partnerstwami prywatno-publicznymi, oraz w szczególności z wkładu sektora prywatnego.</p> <p>Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC zostało ustanowione rozporządzeniem Rady (WE) nr 72/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 21).</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsiębiorstwa</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 72/2008)</p>	<p>Cele</p> <p>Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przyczynia się do realizacji siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej na rzecz badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007-2013) oraz tematu „Technologie informacyjne i komunikacyjne” programu szczegółowego „Współpraca”. W szczególności Wspólne Przedsiębiorstwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — definiuje i realizuje program badań na rzecz rozwoju kluczowych kompetencji w zakresie nanoelektroniki w różnych obszarach zastosowań w celu wzmocnienia konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju w Europie oraz umożliwienia powstawania nowych rynków i zastosowań społecznych, — wspiera realizację działań wymaganych dla realizacji programu badań (zwanym dalej działaniami badawczo-rozwojowymi), zwłaszcza poprzez przyznawanie środków finansowych uczestnikom projektów wybranych na podstawie organizowanych na zasadzie konkursu zaproszeń do składania wniosków, — promuje partnerstwo publiczno-prywatne, mające na celu mobilizację i połączenie wysiłków wspólnotowych, krajowych i prywatnych, aby zwiększyć łączne nakłady na badania i rozwój w dziedzinie nanoelektroniki oraz ułatwić współpracę sektorów publicznego i prywatnego, — zapewnia skuteczność i trwałość wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie nanoelektroniki, — zapewnia synergię i koordynację europejskich wysiłków badawczo-rozwojowych w dziedzinie nanoelektroniki, w tym stopniowe włączanie do Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC powiązanych działań w tej dziedzinie, realizowanych obecnie w ramach międzyrządowych struktur badawczo-rozwojowych (EUREKA).
<p>Zarządzanie</p>	<p>Członkowie</p> <p>Na koniec 2011 r. członkami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC byli: stowarzyszenie AENEAS reprezentujące branżę, Unia Europejska reprezentowana przez Komisję Europejską oraz państwa należące do ENIAC (Austria, Belgia, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Łotwa, Niemcy, Niderlandy, Norwegia, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Szwecja, Węgry, Włochy i Zjednoczone Królestwo).</p> <p>Rada Zarządzająca</p> <p>W skład Rady Zarządzającej wchodzi przedstawiciele członków Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC oraz przewodniczący Komitetu Przemysłowo-Badawczego.</p> <p>Rada Zarządzająca ponosi ogólną odpowiedzialność za działalność Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC i sprawuje nadzór nad realizacją jego działań.</p> <p>Rada Władz Publicznych</p> <p>W skład Rady Władz Publicznych wchodzi władze publiczne państw członkowskich Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC.</p>

	<p>Komitet Przemysłowo-Badawczy</p> <p>Członków Komitetu Przemysłowo-Badawczego mianuje AENEAS.</p> <p>Dyrektor Wykonawczy</p> <p>Dyrektor Wykonawczy jest najważniejszym organem wykonawczym odpowiedzialnym za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsiębiorstwem ENIAC zgodnie z decyzjami podejmowanymi przez Radę Zarządzającą i jest jego prawnym przedstawicielem.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament Europejski działający na zalecenie Rady.</p>																																										
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsiębiorstwu w roku 2011</p>	<p>Budżet</p> <p>Przegłosowany budżet na 2011 r. w euro:</p> <table border="1" data-bbox="563 862 1337 1131"> <thead> <tr> <th></th> <th>Zobowiązania</th> <th>Płatności</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TYTUŁ I – personel</td> <td>1 488 801,72</td> <td>1 488 801,72</td> </tr> <tr> <td>TYTUŁ II – wydatki administracyjne</td> <td>1 142 898,28</td> <td>1 142 898,28</td> </tr> <tr> <td>OGÓŁEM TYTUŁY I i II</td> <td>2 631 700,00</td> <td>2 631 700,00</td> </tr> <tr> <td>TYTUŁ III – wydatki operacyjne</td> <td>63 646 170,00</td> <td>32 426 000,00</td> </tr> <tr> <td>OGÓŁEM TYTUŁY I, II i III</td> <td>66 277 870,00</td> <td>35 057 700,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <table border="1" data-bbox="563 1220 1337 1624"> <thead> <tr> <th></th> <th>W planie zatrudnienia na 2011 r.</th> <th>Obsadzone na dzień 31.12.2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pracownicy zatrudnieni na czas określony</td> <td>6</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>pracownicy kontraktowi</td> <td>7</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>pracownicy ogółem:</td> <td>13</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>wykonujący:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>— zadania operacyjne</td> <td>6</td> <td></td> </tr> <tr> <td>— zadania administracyjne</td> <td>4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>— zadania mieszane</td> <td>3</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Zobowiązania	Płatności	TYTUŁ I – personel	1 488 801,72	1 488 801,72	TYTUŁ II – wydatki administracyjne	1 142 898,28	1 142 898,28	OGÓŁEM TYTUŁY I i II	2 631 700,00	2 631 700,00	TYTUŁ III – wydatki operacyjne	63 646 170,00	32 426 000,00	OGÓŁEM TYTUŁY I, II i III	66 277 870,00	35 057 700,00		W planie zatrudnienia na 2011 r.	Obsadzone na dzień 31.12.2011	pracownicy zatrudnieni na czas określony	6	6	pracownicy kontraktowi	7	7	pracownicy ogółem:	13	13	wykonujący:			— zadania operacyjne	6		— zadania administracyjne	4		— zadania mieszane	3	
	Zobowiązania	Płatności																																									
TYTUŁ I – personel	1 488 801,72	1 488 801,72																																									
TYTUŁ II – wydatki administracyjne	1 142 898,28	1 142 898,28																																									
OGÓŁEM TYTUŁY I i II	2 631 700,00	2 631 700,00																																									
TYTUŁ III – wydatki operacyjne	63 646 170,00	32 426 000,00																																									
OGÓŁEM TYTUŁY I, II i III	66 277 870,00	35 057 700,00																																									
	W planie zatrudnienia na 2011 r.	Obsadzone na dzień 31.12.2011																																									
pracownicy zatrudnieni na czas określony	6	6																																									
pracownicy kontraktowi	7	7																																									
pracownicy ogółem:	13	13																																									
wykonujący:																																											
— zadania operacyjne	6																																										
— zadania administracyjne	4																																										
— zadania mieszane	3																																										
<p>Produkty i usługi w roku 2011</p>	<p>A. POSTĘP OPERACYJNY DOTYCZĄCY CELÓW</p> <p><i>Opracowywanie programu badań</i></p> <p>Na koniec 2011 r. całkowite koszty kwalifikowalne projektów wybranych do sfinansowania przekroczyły 1 mld euro. Obejmują one dziedziny badawczo-rozwojowe zdefiniowane w wieloletnim planie strategicznym.</p> <p><i>Przyznawanie finansowania uczestnikom</i></p> <p>Od początku swego funkcjonowania Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przyznało uczestnikom 171,6 mln euro, wobec 109,3 mln euro na koniec 2010 r. W 2011 r. wzrost w ujęciu rok do roku wyniósł 85 %, co jest dowodem znacznych postępów poczynionych przez Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC.</p>																																										

Wzrost nakładów na badania i rozwój w dziedzinie nanoelektroniki

Średnio 47 % całkowitej liczby wynoszącej około 3 700 naukowców zaangażowanych w badania i rozwój w dziedzinie nanoelektroniki w 2012 r. weźmie udział w projektach wybranych do finansowania przez Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC, co zapewni synergię i koordynację europejskich działań badawczo-rozwojowych.

Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC koordynowało swoją działalność głównie z klastrem EUREKA CATRENE, współorganizując Europejskie Forum Nanoelektroniczne.

Promowanie udziału małych i średnich przedsiębiorstw

W projektach Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC przeważają MŚP, stanowiące 40 % uczestniczących organizacji (30,5 % stanowią uczelnie wyższe i instytuty badawcze, a 28,8 % – duże przedsiębiorstwa przemysłowe).

B. WYNIKI FUNKCJONALNE

Skład Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC nie uległ zmianie w 2011 r.

Organizacja dokonała znacznych postępów:

- przeniosła się do budynku White Atrium, wyposażyła swoje nowe biura i zainstalowała infrastrukturę informatyczną,
- zatrudniła nowych członków zespołu i przeprowadziła ich integrację,
- przeszła bezproblemowo do repozytorium CIRCABC,
- zorganizowała system zarządzania dokumentacją,
- ustanowiła procedury do nowych zadań,
- poczyniła postępy w zakresie zawierania umów o dotację,
- wykonała i rozliczyła 1 400 płatności od czasu uzyskania niezależności,
- wykonała pierwsze techniczne przeglądy na potrzeby realizowanych projektów,
- opublikowała i doprowadziła do finalizacji dwa zaproszenia do składania wniosków w jednym roku,
- udoskonalila i przedstawiła kluczowe wskaźniki wykonania zadań,
- zorganizowała publiczne imprezy na dużą skalę, opracowała publikacje mniejszego kalibru i pozytywnie przyjęte komunikaty prasowe.

WYKONANIE BUDŻETU NA ROK 2011

Do końca roku Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przydzieliło wszystkie środki na projekty wybrane w wyniku pierwszego zaproszenia do składania wniosków na rok 2011 (zaproszenie nr 4) i drugiego zaproszenia do składania wniosków na ten sam rok (zaproszenie nr 5) i wykonało 48,09 % płatności operacyjnych.

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsiębiorstwo.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA ENIAC

Pkt 15-17. Już od 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC jest zaangażowane, wraz ze Wspólnym Przedsiębiorstwem ARTEMIS, w proces gromadzenia istotnych informacji o procedurach kontroli w państwach członkowskich ENIAC. W 2011 r., zgodnie ze strategicznym planem audytu, Służba Audytu Wewnętrznej Komisji (IAS), występująca w charakterze audytora wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa, podjęła się wykonania zadania doradczego mającego na celu ocenę, czy realizacja strategii kontroli już stosowanych w państwach członkowskich ENIAC może zapewnić wystarczającą pewność.

IAS zakończyła ocenę dopiero w 2012 r., stwierdzając, że takie podejście nie zapewnia informacji niezbędnych dla uzyskania wystarczającej pewności. W związku z tym Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC ustaliło własny plan kontroli *ex post* i rozpoczęło jego realizację, która powinna zostać zakończona przed końcem roku.

Pkt 21. Pod koniec 2012 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC borykało się z brakiem środków i dokonało umorzenia zbyt późno. Podjęto działania mające zapobiegać powtórzeniu się takiej sytuacji w przyszłości, w szczególności poprzez wdrożenie planu zatrudnienia, opracowanie szczegółowej procedury zarządzania procesem zamknięcia okresu rozliczeniowego i ustanowienie nienaruszalnych terminów.

Pkt 23. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC ma mocne podstawy, aby uważać, że wszystkie jego operacje finansowe są prawidłowe i wiarygodne. Wprowadzono w życie szczegółowe plany monitorowania księgowości, napotkano jednak poważne trudności w zakresie właściwego działania systemów finansowych i rachunkowych. Sytuację pogarsza brak odpowiednich programów szkoleniowych oraz procedur mających zastosowanie w tym przypadku, a także niewystarczające wsparcie użytkownika. Niemniej jednak skorygowano wszystkie błędy wspomniane w związku z niniejszym ustaleniem. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC będzie nadal podejmować intensywne wysiłki w celu przezwyciężenia trudności i przyspieszenia postępów.

Pkt 24. Dnia 20 grudnia 2010 r.⁽¹⁾, po zaledwie trzech miesiącach wykonywania własnego budżetu, księgowy zatwierdził systemy finansowe i księgowe wprowadzone w życie we Wspólnym Przedsiębiorstwie ENIAC, a w decyzji w sprawie zatwierdzenia przedstawił szereg zaleceń.

Rok 2011 był dla Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC okresem częstych zmian, spowodowanych przeprowadką do nowej siedziby, wdrożeniem zupełnie nowej infrastruktury informatycznej do obsługi transakcji finansowych, naborem, który znacznie zwiększył liczbę personelu, oraz silną intensyfikacją ogólnej działalności. W związku z powyższym obieg środków finansowych podlegał daleko idącej i ciągłej ewolucji. Chociaż systemy kontroli wewnętrznej są nadal wzmacniane i optymalizowane, w 2012 r., po stabilizacji obiegu i systemów w związku z pierwszym samodzielnym wykonaniem pełnego budżetu, możliwe stało się dodatkowe zatwierdzenie. Miało ono miejsce dnia 25 czerwca 2012 r. i obejmowało również analizę głównych rodzajów działalności i procesów administracyjnych prowadzonych przez Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC w celu wsparcia systemów zarządzania finansowego.

Pkt 25. Funkcję IAC ustanowiono dnia 7 lutego 2011 r. podczas 13. spotkania Rady Zarządzającej i powierzono ją Służbie Audytu Wewnętrznej Komisji (IAS). Dnia 6 października 2011 r. IAS poinformowała Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC, że świadczenie usług IAC „niestety musi zostać tymczasowo zawieszony” ze względu na dyskusje trwające w służbach Komisji. Ponieważ nie poczyniono żadnych postępów pod względem odblokowania tej funkcji, w 2012 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC postanowiło, decyzją ENIAC-ED-88-12 z dnia 25 kwietnia 2012 r., powierzyć funkcję IAC jednemu z członków własnego personelu.

Pkt 27. Zmiana ramowego rozporządzenia finansowego należy do kompetencji Komisji, która obecnie pracuje nad dostosowaniem obowiązującego ramowego rozporządzenia finansowego do nowego ogólnego rozporządzenia finansowego UE. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przyjmie zmienioną wersję, kiedy tylko będzie ona dostępna.

Pkt 28. Wkłady Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC na rzecz wszelkich uczestników projektów, które wynikają z danego zaproszenia do składania wniosków, muszą dokładnie odpowiadać odsetkowi całkowitych kosztów kwalifikowalnych poniesionemu przez takiego uczestnika. Wartość procentowa wkładów państw członkowskich ENIAC jest ograniczona do różnicy między maksymalną intensywnością pomocy państwa określoną w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 800/2008 a wkładem Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC. Np. jeśli wartość procentowa wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC wynosi 16,7 %, wówczas wartość wkładu państwa członkowskiego ENIAC będzie wynosić od 8,3 % (w przypadku pomocy państwa wynoszącej maksymalnie 25 %, dla dużego przedsiębiorstwa prowadzącego eksperymentalne prace

⁽¹⁾ Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC uzyskało zdolność do wykonania własnego budżetu we wrześniu 2010 r.

rozwojowe) do 83,3 % (dla uczelni). Średnia intensywność pomocy, jaką może wnieść państwo członkowskie ENIAC, jest nieprzewidywalna, gdyż zależy od rodzaju prowadzonych działań badawczo-rozwojowych, statusu uczestników oraz kwoty wniesionej przez każdego z nich. Dostrzegając, iż średnia odbiega od ustalonego współczynnika 1,8, w 2012 r. KE zaproponowała obniżenie wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC do 15 %, choć skutkowałyby to również ograniczeniem całkowitej kwoty przeznaczonej na badania i rozwój, co stałoby w sprzeczności z nadrzędnym celem zwiększania inwestycji w tej dziedzinie.

Pkt 29. Warunek uczestnictwa Grecji w programie nie jest sprzeczny ze statutem Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC. Cel i założenia ogólne programu przewidują osiągnięcie synergii oraz koordynację zapewniającą szeroki udział w projektach.

W tym kontekście, a także w całkowitej zgodzie ze statutem, w programie uczestniczy wiele podmiotów prawnych, które są prawnymi członkami konsorcjum po podpisaniu formularza o przystąpieniu zawartego we wzorze umowy o dotację Wspólnego Przedsiębiorstwa, chociaż nie otrzymują one ze Wspólnego Przedsiębiorstwa żadnego finansowania ani nie podpisały żadnej krajowej umowy o dotację. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku podmiotów prawnych otrzymujących regionalne wsparcie finansowe lub zlokalizowanych w krajach niebędących państwami członkowskimi ENIAC.

Zakazanie udziału podmiotom prawnym z państw członkowskich ENIAC z takich powodów stanowiłoby dyskryminację, gdyż uczestnicy z krajów niebędących państwami członkowskimi ENIAC nie mają obowiązku ujawniania swoich ewentualnych źródeł finansowania krajowego. Byłoby to sprzeczne z nadrzędnym celem programu.

Pkt 31. Sprawozdanie z działalności za 2011 r. zawiera w rozdziale 3.1 szczegółową analizę efektywności i skuteczności ICS. Status działań w zakresie kontroli *ex post* przedstawiono w pkt 3.1.14. Status zatwierdzenia systemów finansowych i księgowych pozostał bez zmian w stosunku do poprzedniego roku, ze względów przedstawionych w pkt 24.

Ponieważ art. 19 ust. 4 statutu Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC ⁽²⁾ stanowi, że „Dyrektor Wykonawczy przedstawia roczne sprawozdanie z działalności wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym i zestawieniem bilansowym”, Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC uważa, że zastrzeżenia sformułowane i zawarte w tych ostatnich dokumentach mają zastosowanie także w odniesieniu do pierwszego z wymienionych dokumentów, nie będzie zatem ich powielać.

Pkt 32. Dnia 28 stycznia 2011 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC sfinalizowało i zatwierdziło swój plan ciągłości działania i ustanowiło specjalny obieg finansowy służący zapewnieniu ciągłości w przypadku kryzysu. Przepisy dotyczące tego obiegu stanowią plan przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, którego nie przedstawiono w postaci osobnego dokumentu.

Plan ten podlega okresowym przeglądom i udoskonaleniom; ostatni przegląd uwzględniający ważne zmiany, jakie zachodziły w 2011 r., sfinalizowano dnia 20 kwietnia 2012 r., dodając kolejne szczegółowe przepisy dotyczące przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 72/2008 (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 21).